

Панченко Є.С. Особливості використання ізотерапії у роботі з дітьми дошкільного віку. *Перспективні напрями розвитку науки, освіти та суспільства: теорія і практика*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Рівне: ЦФЕНД, 2024. С. 13-14.

УДК 376.011.3:159.9-053.4

Панченко Є.С.

асистент кафедри теорії та методик

дошкільної й інклюзивної освіти

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІЗОТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Останнім часом з'явилася тенденція використовувати арт-терапевтичні технології у роботі з дітьми дошкільного віку для корекції різних нервово-психічних порушень. Види цих технологій кожного разу урізноманітнюються, тому вихователі та психологи мають змогу використовувати досить великий набір засобів для поліпшення сапомочуття дитини. Перевагою використання різних арт-терапевтичних методик є те, що вони майже не мають протипоказань і є досить цікавими для дітей різного віку. До цих методик відноситься ізотерапія, яка включає в себе різні види малювання, ліплення, аплікації, конструювання. Але основний акцент робиться на техніки малювання.

Малювання — це творчий процес, що дозволяє дитині відчувати і зрозуміти самого себе, висловити вільно свої думки і почуття, звільнитися від конфліктів і сильних переживань, розвинути емпатію, бути самим собою, вільно висловлювати мрії і надії [1, с. 33].

Ми переконані, що ізотерапія є найдоступнішим методом арт-технологій.

Для впровадження ізотерапії у ЗДО педагогічні працівники можуть використовувати невичерпну базу засобів. Кожного разу педагог може застосовувати новий засіб, що дає можливість зацікавити всіх дітей.

Ізотерапію можна використовувати, починаючи з раннього віку, адже вона не вимагає докладання значних зусиль від дитини та не спрямована на оцінку творчих здібностей дітей, а на аналізування внутрішнього стану дитини, певних переживань тощо. За нашими спостереженнями, діти раннього та молодшого дошкільного віку найбільше люблять малювати пальчиками. Аркуш паперу, на якому малюють діти даного вікового періоду має бути великим (ватман або декілька листків А4, з'єднаних між собою). Вихователь може придумати безліч вправ, з використанням пальчиків, долоньок. Для даного вікового періоду ефективним буде використання такої техніки як «Марання», яка передбачає хаотичне нанесення фарб на аркуш паперу. Під час даної техніки діти мають можливість змішувати різні кольори, розмазувати, розбризкувати фарби, а також наносити інший шар фарби поверх попереднього. Фарби ініціюють спонтанність, допомагають більш відкрито проявляти різноманітні емоції, досліджувати власні переживання [2, с. 12].

Після того, як діти виконають свою композицію, вихователь або психолог аналізує роботу дітей, звертаючи увагу на кольори, які використовувалися під час даного процесу. Вихователь може спиратися на відому інформацію щодо значення кольорів на малюнку, але краще в індивідуальній формі запитати дитину, якщо вона не проти, чому вона зобразила певний об'єкт/предмет саме таким кольором. Особливу увагу на малюнок дитини потрібно звертати тоді, коли постійно вона малює світлими, теплими кольорами, а в один момент почала використовувати темні або різкі кольори.

Поступово ми збільшуємо кількість засобів, які ми використовуємо під час ізотерапії. Вихователь виходить за сандартні межі звичайного малювання, не обмежуючи дітей у висловлюванні своїх думок. Наприклад, під час малювання можна використовувати такі незвичайні засоби: харчову плівку, туш, губки, трубочки, вушні палички, нитки, бульбашки та безліч інших засобів [3, с.

199]. Вибір засобу залежить від емоцій, які в певний момент відчуває дитина. До прикладу, щоб зменшити напругу у дитини, краще підбирати матеріали, якими м'яко малювати (фарби, воскові олівці).

Тому можемо сказати, що використання ізотерапії у роботі з дітьми дошкільного віку є необхідним під час виявлення внутрішніх станів дітей, під час корекційної роботи та для отримання позитивних емоцій від творчого процесу. Через малюнок дитина може передати все, про що думає, без слів вилити свої переживання за допомогою засобів, які їй подобаються. Під вдалими керівництвом вихователя ця технологія не тільки допоможе дітям, які потребують психологічної допомоги, а й надасть можливість гарно та якісно провести вільний час.

Список літератури

1. Кошель А.П., Кульбако Н.П. Використання елементів арт-терапії в умовах освітнього процесу закладів дошкільної освіти: навч.-метод. посіб. Для студентів спеціальності «Дошкільна освіта», методистів, вихователів закладів дошкільної освіти та батьків дітей дошкільного віку. Чернігів: ФОП Баликіна О.В., 2020. 90 с.

2. Герасимова Ю.А. Арт-терапевтичні технології. Ізотерапія у роботі з дітьми дошкільного віку: метод. посіб. Кривий ріг: КСДНЗ №151, 2020. 34 с.

3. Панченко Є. Формування мистецько-творчої компетентності в дітей дошкільного віку засобами арт-технологій. Інноваційні процеси в дошкільній освіті: теорія, практика, перспективи : зб. наук пр. / за заг. ред. О. О. Максимової, М. А. Федорової. Житомир : ФОП Левковець, 2024. С. 197-200.